

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

BIBL. UNIV. CLUJ-SIBIU
Nr. 3567 - 1942
Exemplar legal

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiilor:
Pe un an 240 Lei	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Pentru publicațiuni oficiale, concursuri etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 120 Lei		
Pe un pătrar de an 60 Lei		
Un număr 5 Lei		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei		

Anuarul Academiei Teologice din Caransebeș, 1940.

Academia teologică din Caransebeș consfințește, printr'o nouă și serioasă lucrare colectivă, apariția regulată a anuarelor sale.

Scopul lucrărilor de acest fel, cu caracter semi-oficial, este de a prezenta publicului în general și preoțimii în special, activitatea școlară a unui an, scurs între ceilalți ani din istoria unei instituții. Alături de această principală menire, anualele mai au menirea de-a ne prezenta o icoană fidelă a pregătirii profesionale a corpului didactic; o icoană, deci, a posibilităților științifice dela acea instituție. Deaceia, importanța lucrărilor de acest fel este foarte mare, întrucât considerațiunile generale se resfrâng asupra a înseși instituției.

În astfel de lucrări, de aceea, trebuie să dispară orice considerente subiective, ori individuale; ceea ce interesează în primul rând este instituția și numai instituția.

Considerând în ansamblu opera colectivă a Academiei teologice din Caransebeș, rezultatul la care ajung ochii cercetătorii ai oricui, nu poate fi decât mai mult decât satisfăcător.

Anuarul, ca produs colectiv al corpului profesoral dela această Academie, este la înălțimea științifică a școlilor speciale teologice de acest fel.

Mai mult, în forma sa nouă, el se situează între cele mai bune opere, de acest fel, ale anului.

Este ceea ce am avea de spus asupra lucrării în ansamblu.

Asupra colaborărilor individuale, avem de observat, în ordinea paginării din anuar, următoarele:

1. Prof. Gh. Cotoșman, scrie: *Contribuții la istoria vieții românești din Transilvania la finea veac. al XIX-lea.* Aceste contribuții se referă la prețioase însemnări inedite ale Prea Fericitului Patriarh Miron. Ele ilustrează, mai mult decât oricare alte expuneri istorice, viața românească din Transilvania, dela sfârșitul veacului al XIX. Importanța lor deosebită constă în caracterul intim al acestor însemnări, care se îmbină însă în observări și concluzii juste, pe care numai un om bine informat și reprezentativ al acestei vieți le-a putut face. Însemnările sunt însoțite peste tot cu judicioase adnotări și explicații.

2. Prof. Dr. Petru Rezuș, scrie: *Comunicări dogmatice.*

3. Prof. Iova Firca, scrie: *Argumentul antropologic pentru dovedirea existenței lui Dumnezeu.* În forma sa primă, acest articol a fost o teză de seminar pentru doctorat, susținută cu nota foarte bine și recomandată de profesorul de specialitate pentru publicare. În forma sa secundă, autorul a completat și-a adăos formei inițiale incontestabilele aporturi referitoare la subiect. În afară de notarea sa eminentă oficială, noi nu mai avem de spus, decât că acest articol este o monografie ideală și exemplară a unuia dintre cele mai originale argumente, pentru dovedirea existenței personale a lui Dumnezeu.

4. Prof. Dr. L. Busuioc, scrie: *Sociologia și criza morală contemporană.* Este unul din articolele de specialitate în nota actualității, privită sub unul din unghiurile ei cele mai tragice. Luminoasele și originalele soluții și concluzii, pe care le prezintă autorul, atrag nu numai mintea cititorului, dar contribuie mult și la rezolvarea unei probleme de mare importanță pentru contemporaneitate.

5. Prof. Dr. Z. Muntean, scrie: *Citirea sfintei Scripturi la cultul divin.* O anevoioasă pro-

blemă de specialitate, în care autorul a ostenit mult, spre a ne prezenta frumoase și clare contribuții, pentru citirea sfintei Scripturi la cultul divin.

6. Prof. Dr. M. Chialda, scrie: *Ebed-Iahve*. Una dintre problemele cele mai reprezentative din Testamentul Vechiu, problema *Ebed Iahve* — *servul lui Dumnezeu* — la Isaia, este abordată cu deplină competență și soluționată. Concluziile creștine, pe care le face autorul pe marginea textelor consultate, sunt dintre cele mai prețioase. Sunt respinse peste tot deducțiile conjecturale; ceea ce interesează mai mult, este rezultatul precis științific, din punct de vedere critic, care folosește mai mult pentru întemeierea doctrinală a creștinismului.

7. Prof. C. Vlad, scrie: *Episcopul Dr. Traian Badescu și Academia Teologică*. Un articol mai apropiat de istoricul instituției. Autorul ne arată marea importanță de ctitor și luptător a Episcopului Dr. Traian Badescu, pentru existența Academiei noastre. Expunerile autorului sunt pline de mireasma unui alt timp, când Academia noastră de teologie erau prețuite, la adevărata lor valoare.

8. Prof. Dr. T. Coșeriu, scrie: *Dispozițiuni constituționale referitoare la cununia religioasă*. Un prețios articol, referitor la o chestiune actuală și arzătoare a cununiei religioase. Concluziile rigurose juridice și judicioase, la care ajunge autorul, vădese o serioasă pregătire profesională.

9. Prof. Oct. Tursa — spiritualul Academiei, scrie: „*Chemarea și lupta păstorului de suflete împotriva imoralității timpului nostru*“. Un alt articol, care se ocupă cu o acută problemă de actualitate. Acest articol, cu o largă aplicațiune practică, va aduce mult folos și rod preoților, în chemarea lor de duhoznici ai oamenilor și timpurilor ce le trăim. Nimic nu scapă din caleidoscopul acestor timpuri autorului; totul este prezentat în culorile adevărate, pe care le merită fiecare problemă; totul este tratat din punct de vedere al tacticii pastorale, într'un mod deplin autorizat și informat. Tratarea este, peste tot, presărată de un frumos și înălțător avânt, cât și de o captivantă stare de suflet.

Urmează datele statistice ale anului școlar 1940/1941. Cuprinsul total este de 350 pagini. Parte din articole sunt scoase în broșuri separate: Gh. Cotoșman, P. Rezuș, M. Chialda, I. Firca și Oct. Tursa.

Iată palida impresie ce am putut-o prezenta în decursul acestei sumare recenzii.

Anuarul face cinste Academiei teologice și face cinste corpului profesoral dela această Academie. El trebuie să servească de îndreptar și

punct de plecare pentru viitoarele anuare ale acestei instituții.

Dacă la primul anuar s'a zis: *Excelsior*, prin noul anuar oricare deziderat, chiar al celui mai sceptic, a fost atins.

Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Vasile Lazarescu, care este autorul moral al acestor anuare și sprijinitorul lor material, poate fi satisfăcut de felul cum î-l sunt înțelese gândurile și î-l sunt realizate părinteștile sale planuri.

Prof. Dr. Petru Rezuș.

Communism, Naționalism și Biserică.

De: **Petru-P. Boieriu.**

Degajat de orice pretenție de pedanterie savantă sau de originalitate căutată, vreau ca prin trăsături generale să schițez subiectul amintit, văzut prin orbita notițelor din ziare și brodat pe întâmplările zilnice.

Generația de după războiu a avut fericirea de a trăi într'o Românie creștină (vorbesc de masa poporului, nu de aceia care în ziua cea mare de 24 Ianuarie a unui an pierdut în ne-gură, n'au dat voie studenților creștini să pună sfânta Cruce pe mormântul eroului necunoscut) făurită de cele 800.000 mii de cruci resfirate prin țințirime, vârfuri de munți și adâncuri de văi, cruci care luminează în veșnicie. Crucile mulțimii anonime reîntoarse în sânul bunei mame, crucile risipitorilor de sânge și suflete ocrotitoare de ideal, ce l-au voit să-l lase moștenire generațiilor, ce le poartă numele.

Moștenirea noastră a fost: Credința strămoșească, creștină, II. Încrederea în puterea neamului nostru, III. Iubirea Conducătorului poporului, azi întruchipat în persoana M. S. Regelui Mihaiu I-ul și IV. Strânsa legătură cu glia românească.

Da. Credința creștină, în care au fost crescuți moși de moșii noștrii, credința pentru care ei au suferit atât de mult iar voievozi noștrii s'au lăsat ei și familiile lor să fie decapitați, credința care le-a fost aleaul necazurilor și steaua conducătoare a pașilor lor. Încrederea în puterea neamului, puternică pârgie de sprijin, destinul neamului, văzându-l în totdeauna înconjurat în aureola credinții și în locul și cinstea ce îi pregătea viitorul. Iubirea conducătorului lor, a voievozilor lor se poate vedea din răstoirile paginilor istoriei noastre pline de astfel de exemple când ostașii au căzut până la unul, făcând zid

împrejurul șefului lor. Legătura țaranului român cu glia, imortalizată azi de mulți scriitori, s'a putut vedea din dârzenia cu care strămoșii noștri au arătat străinilor că acesta este pământ românesc, neașteptând ei năvălirile hoardelor păgâne, ca odinioară senatorii Romanii Hunii, ci așa după cum păstorii și agricultorii știu aștepta.

Furtunile ce dau târcoale țării noastre, cer ca Românul de azi și mâine să fie format din material stâncos, rezistent, curajos, vitejesc, eroic.

Cerul, pământul și martirii noștri cer o fire înnoită: un român al cinstei, al omeniei istorice românești, un român al virtuților și al vitejiilor istorice românești. „Biserica, în primul loc prin aleșii săi, prin unșii credinței românești va modela sufletul românului de mâine în conformitate cu sensul învățăturilor evanghelice, ridicându-l din greșeli la virtuțile creștinești, din indiferență și rătăcire religioasă la tăria credinței celei drept măritoare și mântuitoare, din viciu la cumpăt, din întunec la lumină, din minciună la adevăr, din frică la curaj, din trădare la sacrificiu, din desfrânare la morala creștină“, (Dr. E. Nicoară) morala adevărată după cum spune vestitul scriitor Paneuropenist, Coudenhove-Kalergi, în opera sa „Erou sau Sfânt“. (Există multe culori dar o singură lumină, există multe stiluri dar o singură artă, există multe moralități, dar o singură morală, — morala creștină).

Acum când dușmanii moralei și ai Creștinismului s'au coalizat și luptă din răputeri finanțată materialicește de hidra iudeo-comunistă, când sectarii cu literatură distructivă pe la periferii operează subminator și fără scrupule, e timpul să ne arătăm ca adevărați moștenitori ai credințelor pentru cari ne-au unit moșii și ca falnici urmași a Românilor și vitejilor Daci.

Să arătăm celor „buni“ oarecândva, că turtul nu mai poate fi sursă de traiu bun că rușinea floare atât de rară nu mai trebuie să se refugieze în grădinițele țărănești și că desfrâul servit în: cafenele, cluburi, alei, stranduri sau în unele „întruniri familiare“ dominate în alte vremuri de respect nu mai poate dăinui. Bisturiul naționalismului constructiv nu va întârzia.

Să trec însă la prima parte a subiectului, anunțat și să arăt în limitele puterii mele, întemeietorii și adevărații lui susținători și propagatori.

COMUNISMUL.

După renaștere, au apărut o mulțime de utopii politice prin cari se credea că omenirea se poate feri printr'un sistem de organizare pur rațional.

Aceste utopii erau la început insule de refugiu interior, literatură romantică, pe marginea căreia sufletul se răzbuna cu închipuirea că pentru o clipă toate necazurile și greutatele lumii concrete dispar.

„Dar aceste utopii luate mai târziu de unii acefali în serios, au început să tulbure greu și sângeros viața omenească“ (Dr. Stăniloae).

A venit revoluția Franceză, cu lozincă: „Laissez faire, laissez passer“, care a adus prin patima prin care au voit aderenții lor să le impună, atâta suferință zadarnică între oameni.

„Ateismul sângeros al revoluției franceze, după ce și-a consumat, în excese groaznice furia pustietoare, a trebuit să se dea înfrânt. Statul cel nou — rezultatul revoluției — a devenit statul laic, în locul ateismului violent, a venit mai mult s'au mai puțin ateismul camuflat. Laicismul, e ateismul politic revoluționar, constrâns să recunoască puterea *realității religioase*, după ce n'a isbutit s'o sugrume“. (Vezi Nichifor Crainic Rev. Gândirea 1934).

În secolul al XVIII-lea, respective la începutul secolului al XIX-lea, ideile comuniste sunt stilizate, programate de promotorii comunismului, prin reprezentantul Karl Marx, — jidov și acesta — care pune în fruntea utopice sale opere, dictonul:

„Proletari ai tuturor țărilor, uniți-vă“.

(Urmează)

Mitropolia Finlandei (Suomi).

De: Pr. **Const. Târziu**
licențiat în teologie.

(Continuare)

Situația materială a clerului și a bisericii este bună având în vedere că bugetul bisericii se alimentează din bugetul statului care îl subvenționează în mod mulțumitor. Proiectul referitor la normele de salarizare ale clerului a fost prezentat de conducerea superioară bisericească guvernului în 1926. El a fost definitivat în Soborul din 14-21 Iunie 1927 și aprobat de guvern în 18 Mai 1929. Un preot primește dela 18000-30.000 mărci pe an, iar un cântăreț dela 9000-14000. La soborul din 10-23 Iunie 1930 s'a discutat problema ajutorului reciproc, pensii pentru văduvele și orfanii preoților, ajutoare de parohii etc. etc.

Vieța religioasă este în plin progres iar clerul are o instrucțiune solidă. Preoții se adună periodic în congrese la mănăstirea Valaam, pentru

a discuta și a lua hotărâri cu privire la bunul mers al pastorației. Astfel primul congres s'a ținut între 17-19 Iulie 1926 la care s'au discutat 25 chestiuni dintre cari mai ales chestiunea învățământului religios în școlile primare și activitatea misionară internă. Următoarele congrese s'au ținut în 14-17 Iunie 1932, al treilea în 3-5 Iulie 1934 și al patrulea la 14 Iunie 1937. În Finlanda activează asociația religioasă a „Frăției Cuvioșilor Serghie și Gherman“ al cărei nou regulament a fost aprobat de guvern la 14 Sept. 1922. La 19 Aprilie 1936 Frăția și-a serbat jubileul de 50 ani. Sub conducerea ei se află întreaga activitate misionară ortodoxă a parohiilor. Tot ea având tipografie proprie se ocupă cu tipărirea cărților de ritual în limba fineză și a cărților religioase. Astfel se face că Liturgia se slujește pentru finezi în limba lor. Bibliotecile religioase publice sunt un foarte nimerit mijloc de trezire a conștiinței religioase. Unele din acestea sunt de proporții impunătoare ca de exemplu biblioteca din Sortavala care avea peste 11.000 volume.

Ca organe de presă biserica fineză dispune de patru ziare și reviste în limba rusă și fineză. Astfel sunt: Aamun Koittö, „Ortodoxia“ revistă care apare din Ianuarie 1934 editată de asociația preoților tineri și «Kipina» (Scânteia) revista elevilor seminarului de teologie din Sortavala, care deasemenea apare și în limba rusă, revista „Utrenaja Zarija“. Toate aceste publicații apăreau la Sortavala.

În ultimul timp clerul bisericii fineze era compus din 2 arhierei, 18 protopopi, 31 preoți, 2 protodiaconi și 24 cântăreți. Credincioșii dispuneau de 66 biserici dintre cari 21 de piatră, 40 de lemn și 5 capele. În 1933 erau în Finlanda 77587 ortodocși dintre cari 54878 în eparhia Careliei și 18708 în eparhia Viborgului. Dintre aceștia 66242 erau finezi și numai 7345 de altă naționalitate.

Capul bisericii poartă titlul de „arhiepiscop al Careliei și al întregii Finlande“ și în 1934 a fost gratificat de patriarhul Fotie II cu culionul alb cu cruce de briliante. Biserica finlandeză a înființat un ordin cu patru grade și o medalie cu două grade pentru răsplătirea celor cari luptă cu râvnă pentru progresul bisericii.

Biserica ortodoxă din Finlanda întreține strânse legături de prietenie cu bisericile surori din Estonia și Letonia. În scopul comunicării cât mai interne între ele s'au inițiat conferințe anuale care se țin pe rând în câte un centru religios din una din țările baltice. Astfel de conferințe s'au ținut în 1937 în Finlanda și în

1938 în Estonia. La sfârșitul fiecărui an se făcea un schimb de rapoarte între cele trei biserici asupra situației fiecăreia din ele. Aceste legături se cimentau și prin dese vizite ale ierarhilor baltici unii la alții. Astfel la 19 August 1936 mitropolitul Augustin al Letoniei a vizitat pe arhiepiscopul Gherman, la 27 Sept. 1936 acesta îi întoarce vizita, la 3 Oct. 1937 arhiepiscopul Gherman vizitează Estonia și la 17 Iulie 1938 îl găsim din nou în Letonia*).

* * *

Toate realizările frumoase din bisericile țărilor baltice azi însă în cea mai mare parte nu mai există: Lituania, Letonia și Estonia au fost anexate U. R. S. S. -ului care se știe că este dușmana de moarte a religiei și în special a ortodoxismului. Finlanda a pierdut provincia Careliei și orașul Viborg, centrele ortodoxiei din această țară. Pentru viitorul ortodocsiei din această țară. Pentru viitorul ortodoxiei deci primele trei țări deocamdată nu mai contează; doar în Finlanda urmează cu sârguință repararea dezastrelor războiului lor eroic, cu hărnicia și mai ales cu credința lor legendară. E un exemplu măreț în zilele noastre pentru mulți, și mai ales pentru noi Românii care avem de acum înainte în față un alt orizont.

(Sfârșit)

Cosmogonia biblică și teoriile științifice.

De Pr. I. Firca.

(Continuare)

Jurieu de la Gravier, președintele Academiei de Științe din Paris, din anul 1886, zicea: „Botanica este o știință, care se mulțumește a admira cu umilință pe creator în operele Sale 1)“.

A. Milne-Edwards, naturalist renumit, academician, profesor de zoologie la Muzeul de Istorie naturală, în conferința sa: „Instinctul și inteligența animalelor“ ținută la Sorbona afirma: „E de mirat ca în fața unor fapte atât de semnificative și atât de numeroase, să se mai găsească oameni cari să vină să ne spună că minunile naturii sunt simple efecte ale

*) V. Dudu: Biserica ortodoxă din Finlanda. Călărași 1940.; Dr. R. N. Kazimirovici: Situația actuală de drept bisericesc a bisericilor ortodoxe răsăritene Trad. de U. Kovnicici și N. Popovici. Arad 1927. B. O. R. 1934; B. O. R. 1935; B. O. R. 1936; B. O. R. 2937-

1) Ibid. ibid. p. 66.

hazardului, sau consecințe fatale ale proprietăților generale ale materiei. Aceste ipoteze goale, sau mai degrabă aceste aberațiuni ale spiritului, pe care unii le denumesc câte odată cu numele de știință pozitivă, sunt respinse de adevărata știință; naturaliștii de astăzi, cași în timpul lui Réaumur, Linné, Cuvier și a atâtor oameni de geniu, nu pot să-și dea seama de fenomenele ai căror martori sunt, decât atribuind operele creațiunii unui creator ²⁾“.

G. I. Romanes (1848-1894) cel mai apropiat de maestrul său dintre elevii lui Darwin, a profesat mult timp o concepție mecanicistă asupra lumii, dar în cele din urmă a devenit creștin credincios, arătând în „Cugetări asupra Religiei“ cauzele și temeiurile acestei transformări ³⁾“.

Wallace, care alături de Darwin a contribuit la formularea teoriei evoluției, spunea că „o Inteligență transcendentă a condus evoluția omului într'un anumit sens și spre un anumit scop, tot așa după cum omul îndreaptă evoluția diferitelor forme de plante și animale ⁴⁾“.

Darwin însuși, a cărui atitudine personală cași a doctrinei sale față de problema existenței lui Dumnezeu au fost mult exagerate și chiar denaturate, deși nu avea o convingere fermă din punct de vedere religios, totuși el protesta contra afirmațiilor că cercetările lui l-ar fi condus la excluderea existenței lui Dumnezeu, spunând: „Nici în momentele de supremă îndoială nu am fost ateu în adevăratul înțeles al cuvântului, așa ca să fiu negat existența unui Dumnezeu“. Și în alt loc afirmă pozitiv: „Eu aș fi meritat să fiu numit teist,“ accentuând „că la întrebarea dacă există un creator și conducător al lumii, cele mai mari spirite cari au trăit vreodată, au răspuns că da ⁵⁾“. Iar în ce privește justificarea concepției lui personale, spune într'o scrisoare particulară: „O altă cauză a credinței în Dumnezeu, care se impune rațiunii și instinctelor noastre, mă impresionează prin greutatea sa. Ea provine din extrema dificultate de a se considera viitorul ca rezultat al unui destin și al unei necesități oarbe. Meditând asupra acestui lucru, eu mă simt silit a admite o cauză primară, dotată cu un spirit inteligent, analog sub anumite raporturi inteligenței omești ⁶⁾“.

A. Wigand (1821-1886) mare botanist,

2) Ap. Ibid. ibid. I. Gh. Savin, op. cit. p. 130;

3) Cf. Cordes, op. cit. p. 45;

4) Ibid.

5) Ibid. pp. 44-45.

6) Ap. I. G. Savin op. cit. p. 122, după Dr. N. Paulescu, *Traité de Physiol. medic.* vol. III. p. 924.

înainte de moartea sa a zis de mai multe ori: „Spuneți întregii lumi, că a murit un naturalist credincios ⁷⁾“.

O. Heer, un alt botanist, spunea: „Cu cât pătrundem mai adânc în cunoașterea naturii, cu atât mai adâncă devine și convingerea noastră că numai credința în atotputernicul și preaînțeleptul Creator al cerului și al pământului poate rezolvi tainele naturii ca și ale vieții omești. Semi-știința îndepărtează de Dumnezeu, știința adâncă conduce la El ⁸⁾“.

H. Fabre, (1823-1915) pasionatul cercetător al vieții insectelor, își încheie vestitele sale „*Souvenirs entomologiques*“ cu mărturisirea de o atât de impresionantă sinceritate și putere de adevăr: „Dacă cred în Dumnezeu? Nu. Eu nu cred în El. Eu îl văd ⁹⁾“.

E. de Bouvier, un alt mare entomolog, și zoolog, afirmă: „Știința n'are religie, dar savantul poate avea una, fără ca aceasta să creeze vre-un antagonism cu lucrările sale; căci principiile religioase cași ideile filosofice sunt întotdeauna la înălțimea spiritelor care le acceptă ¹⁰⁾“.

H. Lecomte, mare botanist, susține același lucru prin cuvintele: „Antagonismul dintre știință și religie nu există decât în spiritul celor care-l vor cu tot dinadinsul ¹¹⁾“.

Dintre marii fiziologi:

L. Pasteur, (1822-1895) biuefăcătorul omenirii, descoperitorul leacului turbării, creatorul Microbiologiei, spunea: „Va veni ziua când se va râde de prostia filosofiei noastre contemporane materialiste. Cu cât mai mult studiez eu natura, cu atât mai adânc mă cuprinde o uimire evlavioasă față de lucrurile Creatorului. În timpul lucrărilor mele în laborator, eu mă rog ¹²⁾“.

(Urmează)

7) Ap. Pr. Chiricuță, op. cit. p. 73.

8) Ap. Svetlov, op. cit. v. I. p. 9; Cordes, op. cit. p. 44;

9) I. G. Savin, op. cit. v. I. p. 131, după Paul Buyse, *Vers la croyance* p. 106.

10) Ibid. p. 139. nota subl. 2.

11) Ibid. p. 140.

12) Ap. Svetlov. v. I. pp. 9-10.

„Ajutorul legionar“

„Ajută-ți fratele căzut în nenorocire!
Nu-l lăsa!“

Corneliu Z. Codreanu

Sf. Păr. Efrem Sirul † 373.

Fragment din predica despre Judecata din urmă.

Trad. de Preot Ioan Nicorescu.

(Continuare)

Auzind acestea stai aci rușinat și stând astfel răsună în urechea ta ecoul bucuriei și al jubilariei și vei recunoaște glasul fiecărui prieten și atunci te vei văeta desnădăjduit: Vai de mine ticălosul! Cum mi s'a răpit această mărire și despărțit de către dâșii pentru faptele mele rele! În adevăr dreaptă e judecata lui Dumnezeu! În adevăr eu pătimesc pe drept. Pentrucă aceia s'au înfrânat, iar eu am vânat după plăceri. Aceia au cântat cântări de laudă lui Dumnezeu, eu însă am tăcut.

Aceia s'au rugat, eu însă m'am veselit. Aceia se umileau pe sine, eu însă m'am trufit. Aceia se desconsiderau pe sine, iar eu mă înălțam. Aceia plângeau, iar eu râdeam. Pentru aceea dâșii se bucură, iar eu mă vaier; dâșii se bucură, eu însă plâng; ei împărătesc cu Hristos în neslârșită veșnicie, iar eu voi fi cu antichrist aruncat în focul veșnic. Vai de mine nefericitul! Ce s'a făcut mie! Dece bogății am fost furat, pentrucă o scurtă vreme să fac voia satanei! O, eu recunosc aceasta, că fiecare după faptele sale își ia plata; eu recunosc că lumea deșartă m'a amăgit și amar m'am înșălat! Dece fel de bogății m'am lipsit! Ce rușine trebuie acum să sufer! Ince fel de răutate am căzut eu singur! Astfel vei striga văerându-te, în zadar însă, acolo nu mai folosește nici o întoarcere. La finea cuvântării se folosește Sf. Părinte Efrem de momentele cele mai simțitoare ale înflorătoarei scene a judecării din urmă spre a le imprima în ascultători:

6. „Ori de lucrați, ori de călătoriți, de mâncați sau vă odihniți, ori de altceva faceți, fiți totdeauna gata pentru judecată, pentru venirea Fiului omului. Cugetați despre aceasta în inimile voastre și vă ziceți vouă înșivă: Cât e de înfricoșat acel întunec dinafară! Cât de cumplit e acel foc nestins, viermele acela pururea neadormit! Cât e de înflorătoare scârșnirea dinților! Vorbiți cu toții despre aceasta ziua și noaptea: cum se înalță în valuri acel râu de foc și curățește tot pământul de fărădelegi; cum se învâluie cerul asemenea unei cărți și stelele asemenea frunzelor de smochin vor cade: cum soarele și luna îngălbinesc și, ca la porunca lui Dumnezeu, cerul se împarte și judecătorul strălucind ca un fulger coboară, cum puterile cerului cu frică aleargă spre El, cum se deschide înfricoșatul jilț al judecătorului, cum tremură

pământul la apropierea judecătorului, cum răsună trâmbițele, se deschid criptele și se turbură mormânturile și cum se deșteaptă din somnul lor toți cei răposați de veacuri, cum aleargă sufletele spre a se încorpora trupurilor, sfinții grupându-se în cete, cum se învrednicesc ceice au privegheat din intrarea lor în cămară, iar ceice în viață n'au avut grijă de suflet nu vor putea intra în cămara de nuntă 1)“. (Assemani, t. graec.-lat. I. p. 38).

(Sfârșit)

Ș T I R I

Hirotonire. Prin rugăciunile Prea Sfințitului Părinte Episcop Vasile au mai primit hirotonia următorii candidați: Ștefan Gâru pentru parohia *Rusova-veche* și Toma Lera pentru parohia *Ierșnic* din eparhia Timișoarei.

Războiul între Italia și Grecia a izbucnit la începutul acestei săptămâni. Deci, teatrul războiului s'a estins. Conflictul care a dus la războiul dintre cele două țări din Mediterana se zice că ar fi luat naștere din pretenția Italiei de a avea baze navale împotriva Angliei. Adevărul nu-l cunoaștem, cert este că în loc să se apropie de capăt, războiul se întinde tot mai mult.

Alegerile prezidențiale din Statele-Unite ale Americii se vor face în 5 Noembrie. Sunt doi candidați: Roosevelt, actualul președinte, susținut de democrați și Willkie, republican. Și unul și altul sunt partizani ai înarmării și deci ai întăririi Americii, nu se știe în ce scop: defensiv sau ofensiv.

Intâlnirea Hitler-Pétain. Săptămâna aceasta s'au întâlnit, pe teritoriul Franței ocupate, șefii celor două state, german și francez. Cercurile axei spun că întâlnirea cuprinde germeul apropierei fățișe a Franței de cele două mari țări, triumfătoare în actualul război, Germania și Italia. Dușmanii acestora însă afirmă că aceasta înseamnă epuizarea totală a axei care a ajuns să ceară ajutor până și dela inamicii de eri.

Societatea „Prima Ardeleană“ comunică asiguraților săi, că în urma decesului soției pr. Grigorie Vasilescu, dela parohia Sudriaș, a solvit, soțului, suma de 60.000 (șase zeci mii) lei, sumă cu care a fost asigurată aici amintita soție de preot, decedată.

1) Intre omiliile apocrifite atribuite Sf. Părinte Epiphaniu se află o asemenea dramatic-plastică, chiar supra-abundență caracterizare despre pogorrea lui Iisus la iad (Hom. în Sabb. magno), ce are o asemănare în anumite trăsături cu reprezentarea epică a lui Milton (despre cucerirea din nou a raiului). Astfel de specii se găsesc în mai multe omilii de ale lui Asterius dela Amasea precum și în cele ale lui Vasilie din Seleucia; anume acesta se folosește pentru viua caracterizare de proso-popei și dialoguri și în această direcție are locuri foarte atrăgătoare, așa despre: Înțelepciunea și ascultarea lui Avraam (orat. 7); despre zelul lui Ilie (orat. 11); despre Iona (orat. 12 et 13); despre pruncii nevinovați (orat. 13). Caracterizări mai simple și în parte mai plăcute obvin în omiliile sale despre textele evanghelice și îndeosebi în acelea în cari vrea să și modereze prea marele său zel pentru stilul elegant.

Concurs

În baza ordinului Venerabilului Consistor diecezan Nr. 3625 B. ex. 1940, 27 Iulie 1940 se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia III de clasa II-a din comuna **Coștei** protopresbiteratul Vârșeț, devenită vacantă în urma trecerii preotului Octavian Trailovicu în comuna Iablanița.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 27 jugăre 1102 stp.
2. Venitele stolare uzitate.
3. Nefiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale și a predica regulat în Dumineci și sărbători.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de clasa II-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Coștei, prin Prea Onor. Oficiu protopresbiter al Vârșețului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea Onor. Domn protopresbiter tractua] în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua alegerii.

Coștei, din ședința consiliului parohial ținută în ziua de 8 Septembrie 1940.

Președinte:

Ioan Jumanca
paroh.

Secretar:

Chirilă Păuța.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiter al.

Vârșeț, la 16 Septembrie, 1940.

Pr. Cuzman Lăpădat
adm. protopresbiter al.

Nr. 5295 B ex 1940.

Acest concurs se aprobă și se publică, cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei consistorial ddo 3 Martie 1914 și respectiva 14 Aprilie 1914 Nr. 3504 B ex 1914, ridicat și la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914, precum și avându-se în vedere decisiunea Consistorului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noembrie 1929 — se enunță obli-

gamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 15 Octomvrie 1940.

3—3

Episcopul:
† VASILE

În baza ordinului Venerabilului conzistor diecezan Nr. 3625 B. ex. 1940 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia II-a de clasa II-a din comuna **Coștei** protoprespiteratul Vârșeț devenind vacantă în urma decedării preotului Victor Trailovicu.

I. Beneficii:

1. Sesiune parohială în extindere de 29 jugăre 890 stp.
2. Venitele stolare uzitate.
3. Nefiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlinii toate datērințele preoțești și pastorale și a predica regulat în Dumineci și sărbători.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, intru cât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de clasa II. precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Coștei, prin Prea Onoratul Oficiu protopresbiter al Vârșețului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractua] în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua alegerii.

Coștei, din ședința consiliului parohial ținută în ziua de 8 Septembrie 1940.

Președinte:

Ioan Jumanca
Paroh.

Secretar:

Chirilă Păuța.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiter al.

Vârșeț, la 16 Septembrie 1940.

Pr. Cuzman Lăpădat
adm. protopresbiter al.

Nr. 4749 B ex 1940.

Acest concurs se aprobă și se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei consistorial ddo 3 Martie 1914 și respectiva 14 Aprilie 1914 Nr. 3503 B ex 1914,

ridicat și la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914, precum și avându-se în vedere deciziunea Consistorului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noemvrie 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 15 Octomvrie 1940.

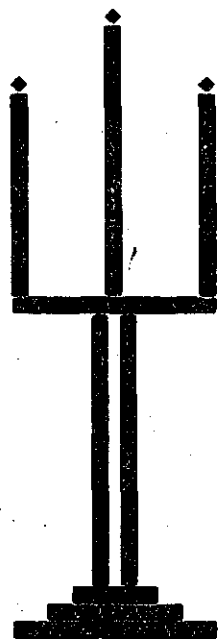
3—3

Episcopul :
† VASILE

Librăria „Diecezană” Caransebeș

oferă spre vânzare din bogatul său magazin de

O biecte bisericesti

potiere, cruci, cruci portative pentru molitfelnice, policandre, cădelnițe, clopoței, sfeșnice, căldărușe, cutii pentru sfântul mir, discuri, steluțe etc.

Toate aceste obiecte sunt livrate de cele mai renumite fabrici, fiind produse de maștri specialiști în stil bizantin.

Cărțile monopolizate de curs primar

precum și

recvizitele școlare necesare

se află în depozitul bogat al

Librăriei Diecezane
din CARANSEBEȘ.

Librăria Diecezana din Caransebeș

oferă Cucernicilor preoți stofe pentru odăjdii preoțești cu următoarele prețuri:

Calitatea	SĂLVATOR	Lei	850	metrul
"	ROMA	"	900	"
"	ORIENT	"	900	"
"	MAGLAVIT	"	900	"
"	IORDAN	"	950	"
"	CAIRO	"	850	"
"	VINZENCZ	"	900	"

Pe lângă aceste stofe putem oferi și toate furniturile necesare pentru confecționarea odăjdiilor.

Atragem atențiunea Cucernicilor preoți că prețurile acestea sunt identice cu cele ale fabricii.

În depozitul librăriei se află și odăjdii gata confecționate.

Aducem la cunoștință On. public cetitor, că

Calendarul Românului

Pe anul **1941**

● va apare în curând

(Cel mai vechi calendar din Banat.)

Cu un material literar frumos, bogat și ilustrat, precum și șematismul diecezei noastre.

Prenotări se pot face de acum la Librăria Diecezană Caransebeș.